

ראש השנה - סובב עולם

איסוף וארגון – אילת כ"ץ

ראש השנה סובב עולם

- לוח השנה הנוצרי מבוסס על השמש, כלומר על משך הזמן בו כדור הארץ מקיף את השמש. הנוצרים החלו לספור את השנים מיום הולדתו של ישוע (המשיח על פי הדת הנוצרית), ומציינים את תחילתה של שנה חדשה ב-1 בינואר.
- קיימים דברים דומים רבים בכל הקשור לחגיגות לכבוד השנה החדשה ברחבי העולם. אוכלים מאכלים מיוחדים, לובשים בגדים חדשים, מקשטים ומנקים את הבתים ומנצלים את תחילת השנה לפתיחת דף חדש בחיים.

בְּרִזִּיל: פְּלִיס אָנוּ נוֹבוּ

- בברזיל מקבלים את פני השנה החדשה דווקא בים.
- הם לובשים בגדים לְבָנִים וְכָחוֹלִים (שמסמלים את הים ואת השלום), שרים ומדליקים נרות רבים
- כמה דקות לאחר חצות – הם קופצים שבע פעמים מעל גלי הים (למזל טוב) ומניחים על פני המים פרחים רבים – עבור אֵלֶת הַיָּם (אותה הם מכנים בשם: יִמָּאנְז'ה).
- לאחר מכן החוגגים מתופפים ורוקדים במשך כל הלילה – עד הבוקר שלמחרת.

יָפֵן: אֶקְמִשִּׁיטָה אוֹמְדָטוּ גוֹזְאִימֵס

- ביום הראשון של השנה החדשה: תושבי יָפֵן הולכים לִמְקָדְשִׁים, כדי להתפלל להצלחה בשנה הקרובה. לאחר התפילות, חוגגת המשפחה הִיָּפְנִית בבית, בארוחה חגיגית ובמתן מתנות. בִּיָּפֵן נהוג לאכול אוכל מיוחד לראש השנה (ממש כמו אצלנו): שעועית מבושלת, דג מְאוּדָה וירקות בחומץ. את האוכל מגישים בקופסאות מיוחדות ומכינים מראש.
- מנהג יפה נוסף מתקיים בִּתְחֻצֹת ה-31 בִּדְצֶמְבֶּר. כ-1,600 מקדשים ברחבי הערים הִמְרָכְזִיֹּת בִּיָּפֵן מבעירים מדורות, ומצלצלים 108 פעמים בפעמוני נחושת – 108 תפילות המסמנות את תחילתה של השנה החדשה.
- בִּיָּפֵן מאמינים שהחלום הראשון של השנה החדשה יִקְבֶּעַ איזו שנה זו תהיה. על פי האמונה, ישנם מספר דברים שכדאי לחלום עליהם כדי להבטיח כי השנה הבאה תהיה טובה יותר מְקוֹדְמָתָה: הַר פוֹג'י, צִיפּוֹר הַיָּץ וְחֻצִילִים.

סין: צ'וּן טוֹן

- בחגים ובמועדים נוהגים הסינים להשתמש בלוח השנה הסיני. ראש השנה הסיני הוא, למעשה, החג החשוב ביותר בשנה, והוא נחגג במשך תשעה ימים רצופים (החל מחודש פברואר)!
- לוח השנה הסיני מורכב ממחזור של 12 שנים, כשכל שנה נקראת על שם בעל חיים או יצור אחר (כמו שנת הדרקון, למשל). הסינים מאמינים, כי כל שנה וכל בעל חיים משפיע עלינו בצורה אחרת.
- הסינים אוהבים לקשט ולנקות את בתיהם ימים רבים לפני תחילת חגיגות השנה החדשה. הם מאמינים כי הדבר מביא מזל טוב, ומגרש את המזל של השנה הקודמת (כדי לפנות מקום לשנה החדשה). עם תחילת השנה, לובשים התושבים בגדים חדשים ויוצאים לרחובות, כדי לצפות בתהלוכות הרבות והפסגוניות. בתהלוכות השונות משתתפים רקדנים, העוטים על גופם תחפושות של דרקונים ואריות. המראה מרהיב!

ראש השנה הסיני, שנקרא גואו ניאן, הוא ה-חג של השנה, ובעצם הוא עונת חגים שנמשכת שבועיים. חמשת הימים הראשונים מוקדשים לראש השנה, והיום ה-15 והאחרון הוא חג הפנסים.

ממנהגי החג: עיקרם של מנהגי החג, הרחקת המזל הרע והבאת המזל הטוב כך לדוגמה חשוב לנקות היטב את הבית ולגרש את המזל הרע, אבל לא במהלך החג, ובייחוד לא ביומו הראשון, כי לפי המסורת זהו יומו של צ'אי-שן, אל המזל, ואבוי למי שיטאטא אותו החוצה, שלא לדבר על לשטוף.

ההכנות מתחילות כבר שבוע לפני כן. מקשטים את הבית באלמנטים שאמורים להביא מזל טוב: תפוזים, ניצני אפרסק, פרחים, מגילות נייר שעליהן כתובות ברכות ושפע עיטורים באדום עז, צבע המזל; תולים על מפתן הדלת סמלים מסורתיים, כדי שירתיעו את המזל

הרע מלהיכנס פנימה. בערב השנה החדשה חשוב להקים רעש ומהומה, רצוי בסיוע חזיזים וזיקוקים, כדי להפחיד ולהרחיק את הרוחות הרעות.

המוני אנשים גודשים את הרחובות כדי לצפות בתהלוכות החגיגות, ובעיקר בריקוד האריה ובריקוד הדרקון המסורתיים והמפורסמים. הריקודים הללו, המבוצעים על ידי כחמישים רקדנים הפועלים יחדיו בתוך גוף המשי של החיות האגדתיות, נועדו גם הם לגרש רוחות רעות ולהביא מזל טוב.

- זהו חג משפחתי מאוד, ובני המשפחה המורחבת מתכנסים יחדיו בערב החג לטקסים ביתיים ולאכילת ארוחת חג מסורתית עשירה שמרכיביה מתוכננים בדיוקנות להבאת מזל טוב, עושר, בריאות ואריכות ימים. הילדים חולקים כבוד למבוגרים וקדים ומשתחווים לפני הוריהם, ואלה משתחווים בתורם לפני הסבא והסבתא. אחר כך משתחווים כולם לפני המזבח הביתי שמגלם את רוחותיהם של אבות המשפחה. המבוגרים נותנים לצעירים מעטפות (אדומות כמובן) ובהן מטבעות כסף. בערב הזה הילדים נשארים ערים עד שעה מאוחרת, משום שעל פי האמונה ככל שהם ערים עד שעה מאוחרת יותר – כך יזכו הוריהם לאריכות ימים מופלגת יותר. יתר ימי החג מוקדשים לביקורי קרובים וחברים, לתפילה במקדשים, לפולחן לאל המטבח ולעוד מנהגים.

מצרים כֹּל סַאנָא וְאַינֶתָא בְּחִייר

- בעבר הרחוק השנה הִתְלָה יחד עם הָאָבִיב וְהַפְּרִיָּקָה, בסביבות חודש אֶפְרִיל. גם הַמָּצָרִים הַקְּדָמוֹנִים חגגו את השנה החדשה באביב. אולם, כיום רוב תושבי מִצְרַיִם הם מוֹסְלָמִים, ולכן הם משתמשים בלוח השנה המוֹסְלָמִי, הנקבע על פי הירח (כמו בלוח השנה הַיְּהוּדִי). האם ידעתם כי השנה החדשה לא נפתחת בַּמָּצָרִים עד אשר הַתְּצַפִּיתָנִים בַּמֶּסְגֵּד מוֹתַמֵּד עָלֵי בְּקָהִיר רואים את הירח "החדש", הַמְּבַשֵּׁר על מחזור חדש של הירח? רק אז, למעשה, מכריזים על השנה החדשה, ומתחילים בחגיגות.
- חגיגות השנה החדשה במצרים כוללות מְצַעֲדִים ברחובות העיר עם פָּנָסִים וְתוֹפִים, וסעודות וממתקים מיוחדים (שמקבלים כל הילדים).

אַרְצוֹת הַבְּרִית: הָפִי נִיּוֹ אִיר

- אין ספק שחגיגות ראש השנה בארצות הברית מרשימות מאוד. החגיגה הגדולה מכולן מתקיימת בכיכר טימס פֵּעִיר נִיּוֹ יוֹרְק, בערב ה-31 בִּדְצֶמְבֶּר - אז מצטופפים מיליוני תושבים בכיכר לצפייה בטקס כדור האור. בדקה לפני תחילת הספירה לאחר - וכדור האור הגדול מתחיל לרדת מראש בניין בפינת הכיכר. כשמסתיימת הספירה, בִּתְצוֹת בדיוק, מואר שלט ענק שעליו מְסַפֶּרֶה של השנה החדשה, העשוי מנורות צבעוניות. על פי הַמְסוֹרֶת, באותו רגע מתנשקים ומרעישים בְּרַעְשָׁנִים (ובכל מה שבא ליד).
- במקומות רבים בארצות הברית מתקיימות תהלוכות וּמָצֵעֵדִים, ואירועים רבים המסמלים את תחילתה של שנה חדשה. בִּפִּילְדֶּלְפִּיָּה, למשל, מתקיים ב-100 השנים האחרונות מצעד מיוחד, שבו משתתפים כ-20 אלף לִיצָנִים ומוֹסִיקָאִים, המקושטים בתלבושות זוהרות.

May we all have a vision now and then
Of a world where every neighbour is a friend

אקוודור

תאריך 31: בדצמבר

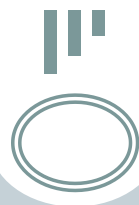
- **ממנהגי החג:** אחת המסורות המעניינות היא חגיגת ה"אניו וייחו" (מילולית: השנה הישנה). תושבי אקוודור מציבים מחוץ לבתיהם דחלילים ובובות סמרטוטים המסמלים את השנה החולפת ומציתים אותם בחצות. עם הלהבות אמורים להתכלות גם המזל הרע והחטאים של השנה שהסתיימה. ואם השנה החולפת הייתה גרועה במיוחד בועטים בדחליל או חובטים בו במקלות לפני שמציתים אותו. בעת האחרונה מעצבים את הבובות בדמותם של פוליטיקאים ושאר דמויות שלא היו אהודות באותה השנה (בן-לאדן, למשל, פופולארי מאוד בימים האלה).
- ילדים, נשים וגם גברים נוהגים להתחפש ל"אלמנת השנה הישנה" העולה על המוקד. הם לובשים שחורים, "בוכים" ואוספים כסף ל"לוויה". הילדים תמיד מוכנים להתפשר גם על ממתקים. יש כאלה שאפילו כותבים "צוואה" ומפרטים בה את הרעות החולות שפקדו את בני המשפחה במהלך השנה ואת החטאים שחטאו. הם קוראים את הטקסט בזמן שהבובה נשרפת, וזכר השנה החולפת נמוג גם הוא בעשן.

אתיופיה

תאריך 11: בספטמבר.

- אתיופיה משתמשת עדיין בלוח האתיופי, שלפיו יש בשנה 12 חודשים שבהם שלושים יום, ועוד חודש, ה-13 במספר, שבו חמישה או שישה ימים (תלוי אם זו שנה מעוברת). ראש השנה, הנקרא אנקוטטש, חל ב-11 בספטמבר לפי הלוח הגריגוריאני (המערבי), בסופה של עונת הגשמים הגדולים. האזורים החקלאיים מתכסים אז ירוק רענן ושפע פרחים, ולכן החג הוא בעצם חג האביב.
- ממנהגי החג:** מקובל שכל בני המשפחה, גם אלה שגרים רחוק, מתאספים לארוחת ערב גדולה. הילדים לובשים בגדים חדשים, רצוי בצבע לבן, ומעניקים זרי פרחים למארחים (בערים הגדולות שולחים כרטיסי ברכה לשנה טובה במקום הזר המסורתי
- בכפרים מקובל לרקוד, לנגן ולשיר, ובערב להדליק מדורות. לפי המסורת הנוצרית המקומית, זהו גם חגו של יוחנן המטביל, וחגו משולב בהילולה. ראש השנה הוא חג גדול לילדים: ילדים ובני נוער מסתובבים בין הבתים, שרים משירי החג ומקבלים מעות מהשכנים.

- 1 בינואר הוא התאריך החשוב ביותר ביוון, אפילו יותר מחג המולד, משום שזהו צירוף של חג השנה החדשה עם יום ואסילי הקדוש, אחד מאבות הכנסייה היוונית-אורתודוקסית, המציין לפי המסורת הנוצרית את יום פטירתו. הקדוש מזוהה עם נדיבות ועם טוב לב, ולפי האגדה הוא מגיע בלילה להטמין מתנות בנעלי הילדים, מעין סנטה קלאוס יווני.
- **ממנהגי החג:** אחד הידועים שבמנהגי החג הוא אכילת מאפה מיוחד שנקרא ואסילופיתה, שבתוכו טומנים מטבע. חלוקת המנות קבועה: הפרוסה הראשונה לוואסילי הקדוש, הבאה בתור מוקדשת לבית המשפחה, זו שאחריה מיועדת לבן המשפחה הבכיר ביותר, וכך הלאה בסדר יורד עד לצעיר ביותר. אין שוכחים להקצות פרוסה גדולה לעניים ופרוסה לחיות הבית. מי שבפרוסתו התגלה המטבע יזכה במזל במשך השנה כולה. מקור המנהג באגדה על ואסיליוס הקדוש, שסייע לאנשים לשלם את מסיהם על ידי כך שלקח מהם חפצי ערך כדי לתת לשליט, ואחר כך אפה לחם שבו הופיעו כבמעשה נסים הפריטים שניתנו כמס.
- מלבד הוואסילופיתה מציבים על השולחן גם אגוזים, ענפי זית, פירות טריים ודבש - כולם סמלים לשפע ולמזל בשנה החדשה.

איראן

תאריך 21 במרס

- **רקע: ההג, המכונה נואורוז, הוא חג פרסי לאומי, שנחגג כראש השנה האיראני. שלא כמו חגים אחרים באיראן, הוא משותף לדתות שונות ולזרמים שונים. משך החג 13 יום, שמוגדרים כזמן של התחדשות ושמחה. יש הגורסים כי החג מקורו במלך ג'משיד האגדי, שקבע לפני כ-15 אלף שנה כי יש לחגוג את המעבר שעשתה החברה הפרסית הקדומה מחברת ציידים נודדים לחברת חקלאים יושבי קבע. אחרים מקשרים את החג למסורות חקלאיות של פריון האדמה ובעיקר למסורת הפרסית-הזורואסטרית הקדומה.**
- **ממנהגי החג: בימים שלפני החג מנקים את הבית ביסודיות. קונים בגדים חדשים, ואם היד אינה משגת, משתדלים לקנות לפחות פריט חדש אחד, לרוב נעליים. נהוג להנביט קצת לפני החג גרעיני חיטה ושעורה, שמסמלים התחלה חדשה, ולקשט את הבית בשיבולים, בגרעיני דגן ובקטניות, שמסמלים שפע וברכה. את הקישוטים יש לשמור 13 יום, ואז להשליך לנהר.**

איראן

- המשפחה מתאספת מסביב לשולחן ערוך על פי כללי הטקס: מונחים עליו שבעה פריטים, שיש סביבם מארג שלם של סמלים מורכבים הנוגעים למסורות פרסיות עתיקות. כל שבעת הפריטים מתחילים באות הפרסית המקבילה לסמ"ך: תפוח (בפרסית - סיב), יקינטון (בפרסית - סונבול), פודינג שנקרא סאמאנו ועוד, כולם מסמלים מידות טובות ומזל טוב - מאושר ובריאות, דרך סבלנות ויופי ועד חיים ולידה-מחדש. בתקופה הזורואסטרית נמנה גם יין עם המרכיבים, אבל עם הכיבוש המוסלמי הוא הומר בחומץ, בפרסית- סרקה, העומד גם בדרישות האסלאם וגם בתקן האיות.
- על שולחן החג ניצבים עוד פריטים. אמנם אין הם מתחילים בסמ"ך, אך גם להם משמעות סמלית: קערה עם דגי זהב חיים, ביצים מצוירות המסמלות פריון, קנקן עם מי ורדים, נרות ומראות. המראות מסמלות התבוננות עצמית, הנרות מבטאים את האור והדלקת נרות אל מול המראה מגדילה ומעצימה את האור. ליד כל אלה יש כמובן גם ספר קוראן.
- המשפחה מתאספת לארוחת חג ואוכלת מאכלים מסורתיים, בהם בקלאווה, עוגיות שקדים מתוקות ועוד. נהוג שהמבוגרים נותנים לצעירים מתנת כסף. באופן מסורתי זהו מטבע זהב או כסף, אבל כיום רבים מתרגמים זאת לאוסף שטרות חדשים. יש המשמרים עוד מנהג קדום: הדלקת מדורות וקפיצה מעל ללהבות, שאמורה להביא מזל טוב למדלגים.

הודו

תאריך: ההודים אינם חוגגים את ראש השנה בתאריך אחד. בחלקים השונים של התת-יבשת יש מנהגים שונים ותאריכים שונים בצפון-מערב הודו רואים בדיוואלי את ראש השנה. בבנגל, למשל, חוגגים ראש שנה אחר, שיש לו אמנם כמה מאפיינים דומים, אבל הוא מתקיים בדרך כלל ב-13 וב-14 באפריל דווקא.

רקע: דיוואלי הוא אחד החגים העתיקים ביותר בהינדואיזם, והוא מכונה גם "פסטיבל האורות". עניינו ניצחון הטוב על הרע, האור על החושך. החג מציין את ניצחונו של האל ראמה על מלך השדים ראוונה ואת חזרתו מהגלות, ומקושר גם לאלת השפע לקשמי.

מנהגי החג: לקראת בואו של החג מקובל לנקות את הבית, לאווררו היטב ולפתוח את כל החלונות כדי לתת להשפעתה הברוכה של לקשמי להיכנס פנימה. בערב החג

נהוג להדליק מנורות שמן רבות ולהציבן בכל פינות הבית, בחצר, במרפסת, בגינה ועל הגג. שמי הלילה מוארים בזיקוקים והמונים מתקבצים ברחובות כדי לצפות בהם ובסצנות מומחזות מתוך האפוס "ראמאיאנה", המספר את סיפור הקרב המיתולוגי בין ראמה וצבאותיו לעולם השדים. זהו חג משפחתי, ונהוג לתת לילדים מתנות וממתקים.

בבנגל מקשטים את הכניסה לבית בציורים שאמורים להביא מזל טוב, ובמרכזם מציבים קערה שעליה מצוירת סוואסטיקה (צלב קרס, סמל הודי עתיק) סמלית באדום, ובתוכה מים קדושים, ענף של עץ מנגו ובו חמש זמורות וכמה עלים. גם כאן מקובל לנקות ביסודיות, לקשט בזרי פרחים ולקיים טקס פוג'ה (תפילה, פולחן) לאלת השפע.

תאילנד

תאריך 13-15 באפריל

רקע: ראש השנה התאי נקרא סונגקראן, והוא החג הפופולרי ביותר בתאילנד. סונגקראן הוא בעצם ראש השנה העתיק, והוא מציין את תחילתה של השנה האסטרולוגית החדשה, כשהשמש נכנסת למזל טלה. ראש השנה המודרני חל ב-1 בינואר.

ממנהגי החג: היום שלפני החג מוקדש לניקיון יסודי של הבית ולשרפת דברים מיותרים. למחרת מתכנסים כל בני המשפחה לסעודה גדולה. אוכלים, ולא שוכחים לשים בצד מנות עבור הנזירים. למחרת לובשים בגדים חדשים וחגיגיים, מצטיידים בחול ובמנחות לנזירים, והולכים למקדש. מהחול מכינים פירמידה קטנה בחצר המקדש ומקשטים אותה בדגלונים, בפרחים, בקטורת ובנרות. מטרת המנהג הקדום היא ככל הנראה לסייע לנזירים להעלות את מפלס האדמה של המנזר ובכך להתגונן מפני שיטפונות. עוד מצוות חשובה בחג הן לשחרר ציפורים מכלוביהן, להחזיר דגים לנהר, ובכלל – לעשות מעשים טובים לשיפור הקארמה.

המאפיין הבולט ביותר של הסונגקראן הוא היותו **חג מים**, המשמשים להיטהרות מבחינה דתית. צעירים מזים מים מבושמים על ידיהם של המבוגרים מהם במחווה סמלית של שטיפת החטאים אגב איחולי בריאות ואושר ומזל טוב, וכל פסלי הבודהה במקדש ובבית נשטפים ביסודיות. אחרי מילוי המצוות, עשיית המעשים הטובים ומתן הכבוד למבוגרים ולרוחות האבות מתחילה ההתפרעות הגדולה. כל האמצעים כשרים: אקדחי מים, צינורות, בקבוקים ודליים. כולם מתיזים על כולם: מוכרים בחנויות על הקונים, מלצרים על הלקוחות, תושבים על תיירים. טנדרים נוסעים סביב עם מכלי מים, וצעירים צוהלים ממלאים רובי מים ומרססים לכל עבר. מכיוון שאפריל הוא החודש החם ביותר בתאילנד, המים מתקבלים בדרך כלל ברוח טובה.

נובי גוד

- עבור העולים מחבר העמים זוהי שמחה משפחתית מובהקת, חגיגת תחפושות עליזה לילדים וסיבה למסיבה. בני משפחה וחברים מתכנסים לסעודת חג כיד המלך, מחלקים זה לזה מתנות, שותים שמפניה ועושים שמח. מבחינתם, אין לנובי גוד כל זיקה דתית, למרות קירבתו לחג המולד. בכך הם ממשיכים, בעצם, מסורת של חג עממי חילוני, שנקבעה בברית-המועצות האתיאיסטית של תחילת המאה הקודמת
- על אף שאין לערב השנה החדשה אופי פוליטי, הוענק לו מעמד חשוב ומיוחד בברית-המועצות, כחג הלא-קומוניסטי היחיד בשנה. כל החגים האחרים - יום המהפכה, יום-השנה להולדת לנין, חג הפועלים, חג כורי הפחם וכדומה - היו במהותם תכתיב של המשטר. נובי גוד היה היחיד שלא נשא חותם קומוניסטי, ולכן התנחל בלבבות האזרחים מן השורה.

זו גם אחת הסיבות לכך, שהעולים ממשיכים לחגוג אותו גם כיום. העם הרוסי, שבמשך שנים ניסה לשמר את מנהגי החג המקורי, אימץ את החג החילוני-האזרחי שאומנם הוזז בשבוע (ה-1 בינואר במקום ה-25 בדצמבר), אך עדיין הכיל מאפיינים דומים לאלה של חג המולד הנוצרי (עץ אשוח, כרטיסי ברכה, מתנות

מה אתם יודעים על נובי גוד?

ה"נובי גוד"

החג "שנפל" בין "הכיסאות" של לוח השנה

Новый Год

כמה עולי ברה"מ לשעבר חיים בארץ?

1. כ-500.000 נפש

2. כ-750.000 נפש

3. כ-1.000.000 נפש

האם ה"נובי גוד" הוא חג סוציאליסטי?

כן

לא

האם ה"נובי גוד" הוא חג דתי?

כן

לא

מי זה יד מרז

1. גיבור שהציל את רוסיה

2. סבא כפור המקביל של סנטה קלאוס

3. מספר סיפורים רוסי

כמה עולי ברה"מ לשעבר חיים בארץ?

1. כ-500.000 נפש

2. כ-750.000 נפש

3. כ-1.000.000 נפש

האם ה"נובי גוד" הוא חג דתי?

כן

לא

מי זה יד מרוז

1. גיבור שהציל את רוסיה

2. סבא כפור המקביל הרוסי של סנטה קלאוס

3. מספר סיפורים רוסי

האם ה"נובי גוד" הוא חג סוציאליסטי?

כן

לא

הנובי גוד הוא לא חג דתי
ולכן כולם יכולים לחגוג אותו

לנובי גוד הוענק מעמד חשוב ומיוחד
בברית-המועצות, כחג הלא-קומוניסטי
היחיד בשנה.

כל החגים האחרים - יום מהפכה
אוקטובר, יום-השנה להולדת לנין, האחד
במאי ואחרים- ייצגו את המשטר.

דד מורוז (סבא כפור)

- בן-דמותו הרוסי של סנטה קלאוס נקרא דֶד מוֹרוֹז ("סבא כפור"). גם הוא מחלק מתנות לילדים, אך מגיע לבתיהם לא במזחלת, אלא על גבי טרויקה (כרכרה רתומה לשלושה סוסים), בישראל, בהיעדר שלג, מספרים לילדים שהוא מגיע ברגל.
- ההבדלים ניכרים גם בלבוש. דֶד מוֹרוֹז לובש מעיל פרווה ארוך, כובע פרווה מעוגל ומגפיים גבוהים ואוחז בידו מטה קסמים. נקבע כי צבע מעילו של דֶד מוֹרוֹז לא יהיה אדום, על-מנת לבדל אותו מסנטה קלאוס המערבי. סטאלין, לדוגמה, הורה כי "סבא כפור" ילבש אך ורק מעיל בצבע כחול. עם זאת, הרוסים אינם מקפידים על כך, ולעיתים קרובות ניתן לראות דֶד מוֹרוֹז באדום

נערת השלג- שלגנית נכדתו של סנטה

• ההבדל המשמעותי ביותר בין דֵד מוֹרוֹז וסנטה קלאוס הוא, ש"סבא כפור" הרוסי לא עושה את העבודה לבדו, אלא נעזר בנכדתו, סְנֶגוֹרוֹז'קָה (בתולת השלג. סְנֶג ברוסית, שלג. יש המכנים אותה שלגנית), גם היא דמות מאגדות-עם רוסיות. לפי אחת האגדות, סְנֶגוֹרוֹז'קָה היא בתם של האביב והכפור, הנמשכת לחברת בני-אדם. היא אינה יודעת לאהוב, כי ליבה קפוא. אמה מרחמת עליה ומעניקה לה את היכולת לאהוב, אך אז ליבה מתחמם והיא נמסה. לפי אגדה אחרת, זוג זקנים ערירי בונה ילדת שלג ומפיח רוח חיים באפה.

דֵד מוֹרוֹז היה הסנטה קלאוס של ברית-המועצות, וכיום של רוסיה. אך מדינות רבות במזרח אירופה, בהן כאלו שנכללו בעבר בגוש הסובייטי, אימצו גירסאות ושמות משלהן לסבא מחלק המתנות

נובי גוד

- ארוחת החג היא לרוב חגיגה לחיך: למנות הראשונות יוגשו דגים מלוחים, קוויאר וסלטים ביתיים, דוגמת סלט אוליבֶּיה (מה שנקרא אצלנו "סלט רוסי"), סלט שוֹבָה (כמו אוליבֶּיה, אבל בתוספת דג מלוח) וקְלוֹדִיֶץ (רגל קרושה). מנת הביניים תכלול לרוב נקניקים וגבינות, ואחריה יעלה על השולחן מבחר בשרים חמים (נתחי אווז, ברווז או בשר לבן) ותוספות כמו תפוחי-אדמה. בין לבין יתמלאו הכוסות ביין, שמפניה, וודקה ומשקאות אלכוהוליים נוספים. זאת, על-מנת לאפשר לסועדים להרים כוס ולאחל זה לזה ש"כל הדברים השליליים יישארו מאחור והשנה החדשה תפתח בדף חדש

מנהגי ומאפייני החג – חג משפחתי

מסיבות תחפושות לילדים, חלוקת מתנות, הצבת יולקה, ארוחת חג והכנסת אורחים צפייה בתוכניות החג המיוחדות ונאום המנהיג לאומה צפייה בזיקוקין די-נור (במדינות בהן נחוג החג באופן רשמי) שתיית שמפניה בחצות

המסורת ברוסיה היא שמנהיג האומה מברך את העם לרגל השנה החדשה. הנאום מסתיים בסביבות דקה לחצות כדי לתת לאומה זמן לפתוח את בקבוקי השמפניה.

ארוחת החג

נהוג למלא את השולחן במאכלים המתאימים לעונה במדינת המוצא. הארוחה מתוכננת להימשך מספר שעות, ובנויה בהתאם (מזון בכמויות רבות, שתייה חריפה).

בנובי גוד, האירוח מגיע לשיא- כלי הקריסטל מוצאים מתוך הויטרינה, סכו"ם וכלי מטבח חגיגיים זוכים לצחצוח ומיטב המאכלים נפרסים על גבי מפות לבנות ומעוצבות.

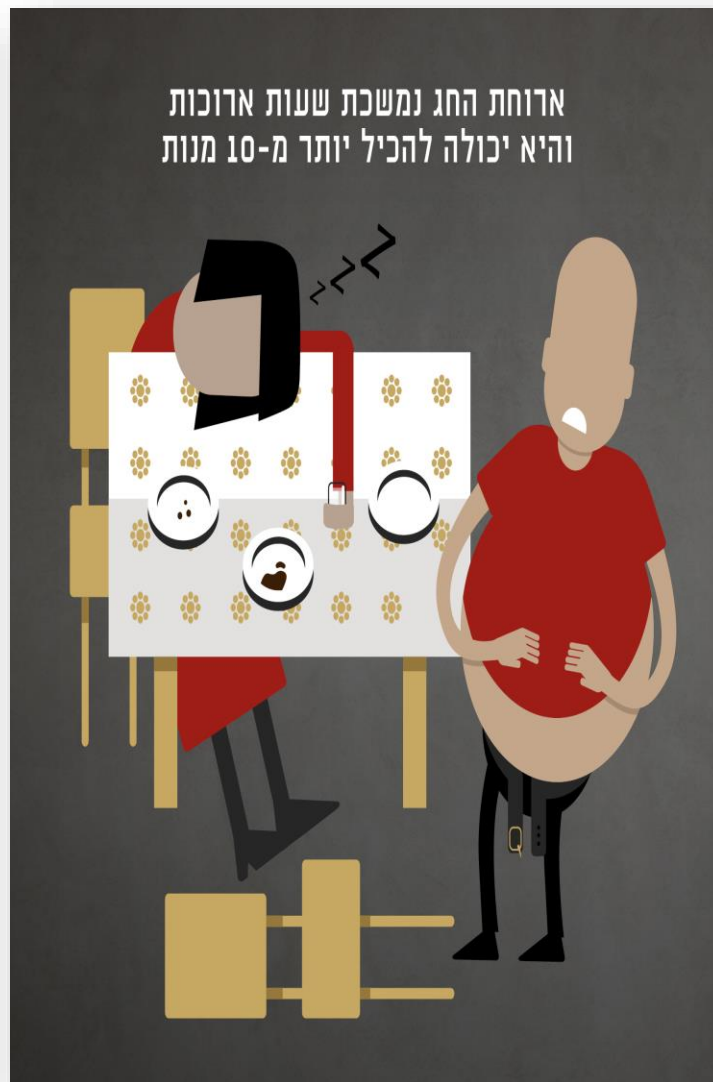
Zakuska

התפריט מתחיל ב"זאקוסקה" - מתאבנים רוסיים (Finger food) המכינים את החד למנות השף של המטבח הרוסי, ולסיום, מוגשים קינוחים מושחתים, כמו עוגת נפוליאון המפורסמת.

ברכות

בברית המועצות מרבית החוגגים נהגו לשלוח כרטיסי ברכה וגלויות לחג, בדומה למקובל בראש השנה, כדרך לשמור על קשר עם קרובים ומכרים רחוקים. הגלויות והכרטיסים עוטרו לרוב בציורי סמלים של החג ובכתובת "סְנוּבִּים גוֹדוֹם!" (שנה טובה). כיום, חלק ניכר בוחר לשלוח ברכת "סְנוּבִּים גוֹדוֹם" באי-מייל, או בהודעת SMS.

המרכיב העיקרי המשותף לרוב מאכלי חג הנובי גוד הוא:

1. דג מלוח
2. תפוח אדמה
3. מיונז
4. ביצים קשות

מה פירוש שמו של המאכל סליודקה פוד שובוי - שופָה המזוהה ביותר עם נובי גוד ?

1. מגדל צבעוני
2. דג מלוח במעיל פרווה
3. מעדן שכבות

כמה כוסות אלוהול חייבים לשתות בארוחת החג?

- 1
- 2
- 3
- 4

מה פירוש שמו של המאכל סליודקה פוד שובוי - שופה המזוהה ביותר עם נובי גוד ?

1. מגדל צבעוני
 2. דג מלוח במעיל פרווה
 3. מעדן שכבות
- מנת הדגל של הסעודה - מורכבת משכבות של דג מלוח, תפוח אדמה מבושל, סלק, מיונז, לפעמים מתווסף לחגיגה גם גזר, ולעיטור - מיונז וביצה קשה מגוררת.

כמה כוסות אלוהול חייבים לשתות בארוחת החג ?

נהוג להרים כוסית אלוהול בליווי נאום קצר הנקרא 'טואסט'. מרימים 4 טואסטים לפחות : לכבוד ההתאספות, לרגל כניסת השנה החדשה במוסקבה, לרגל כניסת השנה החדשה בארץ ולרגל כניסת השנה החדשה בעיר הולדתך בברית המועצות.

סביב נובי גוד התפתחה מסורת של אמונות טפלות. בין השאר נהוג להחזיר הלוואות (כי האמונה אומרת שהשנה שלך תימשך כמו שהיא החלה), לרכוש מוצרים ובגדים חדשים ולהיפטר מהישנים וגם לסלוח למי שאתה כועס עליו.

”סְנוּבִים גּוֹדוֹם!”

הרבי מברסלב

כל העולם כולו
גשר צר מאוד
והעיקר, והעיקר
לא לפחד, לא לפחד כלל

ישראל ערד'ש תש

ותן ברכה - ע"פ ברכת השנים בתפילת עמידה / נורית הירש

בָּרַךְ עָלֵינוּ אֶת הַשָּׁנָה הַזֹּאת

אֶת הַשָּׁנָה הַזֹּאת

וְתֵן אֶת כָּל מִינֵי תְבוּאָתָהּ לְטוֹבָה

וְתֵן בְּרָכָה עַל פְּנֵי הָאָדָמָה

וּשְׂבַעֲנוּ מִטוֹבָהּ

וּבָרַךְ שְׁנֵיתֵנוּ כַּשָּׁנִים הַטּוֹבוֹת

וּשְׂבַעֲנוּ מִטוֹבָהּ

וּבָרַךְ שְׁנֵיתֵנוּ כַּשָּׁנִים הַטּוֹבוֹת

וְתֵן בְּרָכָה

וְתֵן בְּרָכָה

וְתֵן בְּרָכָה עַל פְּנֵי הָאָדָמָה